No. 1196 Zaterdag 1 December 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao 30 Nov.

Bevordering

VAN DEN

KLEINEN LANDBOUW.

Een zeer curieuze bijdrage tot het Koloniaal Verslag mag wel heeten Bijlage O: Extract uit het verslag van den ambtenaar belast met het instellen van een onderzoek naar de op het eiland Curaçao in pacht uitgegeven domeingronden."

Aan dezen ambtenaar was opgedragen „het instellen van een nauwkeurig onderzoek naar de op het eiland Curaçao in pacht uitgegeven landsgronden en daarbij na te gaan de wijze waarop de huurders hunne financieele verplichtingen zijn nagekomen en die waarop de uitgegeven gronden zijn behandeld en te constateeren of de terreinen van eene omheining zijn voorzien en zoo ja, of die omheiningen aan de eischen beantwoorden", welke opdracht, toen het onderzoek in het vierde district reeds was afgeloopen, zoodanig werd aangevuld, dat het onderzoek zich ook zou moeten uitstrekken tot het opnemen van het aantal putten, dammen en watergoten op de uitgegeven gronden gegraven of aangelegd."

Uit deze opdracht en het daarop volgend Verslag blijkt ten duidelijkste, dat het Bestuur in den waan verkeert, dat de geheele buitenbevolking een LANDBOUWENDE bevolking is, of althans behoorde te zijn.

Is deze meening wel volkomen juist? Nemen wij het 2de district tot voorbeeld.

Daar wonen 860 landbouwers, maar ook 3127 personen van verschillend bedrijf of zonder beroep; dan nog:

16 broodbakkers.
845 hoedenvlechters.
39 kleermakers.
85 metselaars.
30 schoenmakers.
116 sjouwerlieden.
80 timmerlieden.
747 zeelieden.
50 visschers etc.

Wij nemen met opzet het 2de district tot voorbeeld, omdat daar de kleine landbouw nog het meest beoefend wordt.

Mag men nu den ambachtslieden bijv. ook maar in het minst hard vallen, dat zij hun terreintje niet hebben afgesloten, of niet bewerkt, dat zij geen dam aangelegd hebben, noch boomen geplant?

Over het algemeen worden de huurgronden in de buitendistricten niet aangevraagd hoofdzakelijk om daarop den landbouw te gaan beoefenen, maar eenvoudig om daarop te wonen.

En dat is de allereerste reden, waarom een stukje grond wordt aangevraagd. Buiten, in een eigen gebouwd huisje op huurgrond van het Gouvernement, woont de arme handwerksman veel goedkooper en gerieflijker, dan in de dikwerf dure, slecht onderhouden, vervallen huurhuisjes van het stadsdistrict.

Maar dat jong getrouwde paar, dat langzamerhand gespaard heeft om buiten een eigen huisje te bouwen, denkt er niet aan om nu veldarbeid te gaan verrichten, althans niet om voortaan daarin hoofdzakelijk hun bestaan te zoeken. De man blijft op zijn ambacht, en zal alleen in den regentijd zijn vrije uren besteden om wat mais, boontjes en rankvruchten te kweeken, wat hem bij goeden oogst een aardig voordeeltje oplevert.

De buitenlui, die niet in de stad hun bestaan vinden, werken meerendeels op een groote plantage, en zoo zij al eigen vrijen grond bezitten, zooals in het 2de en 3de district, hebben zij ook weer niet zoo heel veel tijd over om dat terrein flink te omheinen, dammen aan te leggen, putten te graven, boomen te planten, etc. In den regentijd, den planttijd, worden volgens onderlinge, stilzwijgende overeenkomst der bevolking de geiten toch thuis gehouden, of vastgebonden, zoodat de plantage-arbeider, het groote nut van zulk een veel-tijd-kostende omheining niet zal inzien en maar onmiddellijk begint te planten; ook plant hij dikwerf in de goed omheinde groote plantage van zijn heer.

Die kleine huur terreintjes worden echter soms nog heel aardig bewerkt enkel uit gebrek aan beter loonenden arbeid, omdat het gewone werk ontbrak en de verdiensten stil lagen.

Ten slotte zullen er ook wel eenige lieden gevonden worden, die werkelijk in hoofdzaak van hun huurgrondje, waar een moestuin en hofje wordt aangelegd, moeten bestaan.

Slechts bij deze landbouwende huurders van gouvernementsgronden zoude een dergelijk onderzoek als nu in 't algemeen plaats vond volgens bovenvermelde opdracht, ten volle zijn gewettigd en zijn nut kunnen hebben ook.

Onderzocht kon dan worden, of personen, die zich op den landbouw willen en kunnen toeleggen de beste, de vruchtbaarste stukjes der domeingronden bezitten. Nu zal iemand, die sjouwer is, timmerman, of metselaar en bijna geregeld werk heeft in de stad, een mooi lapje grond zoo goed als onbenut laten liggen, terwijl een ander, die dag aan dag zijn terrein bewerkt en geen ander bedrijf heeft, huurder is van een minder goeden, misschien wel slechten grond.

Een oordeelkundig uitgeven van terrein zal derhalve ten zeerste de beoefening van den landbouw bevorderen: aan de landbouwers grooter terreinen en beteren grond, aan de niet-landbouwende bevolking kleinere perceelen en slechteren grond.

Jammer, dat het grootste gedeelte der goede, vruchtbare bouwgronden reeds vergeven is en alleen nog menig onvruchtbaar stukje rots zal overgebleven zijn.

Nu lezen wij in het verslag, dat in het 2de district 181 terreinen niet in cultivatie waren genomen.

In het 3de district 187 terreinen.
In het 4de „ 25 „
In het 5de „ 26 „

Van het 2de district staat niet vermeld, of er ook minder geschikte domeingronden zijn uitgegeven. Van het 3de district heet het: De best gecultiveerde gronden zijn die bij Wijs, Wijs afó en Rooi Canarie, welke gronden vruchtbaar zijn en zich uitstekend leenen tot landbouwdoeleinden. Goede gronden worden ook aangetroffen bij Groot Kwartier, Groot Piscadera en Jan Doret. De overige terreinen zijn minder geschikt; die bij Bona Bista en Trai Ceroe, die min of meer heuvelachtig zijn, vooral die bij Trai Ceroe, alleen tot cultiveeren van sorghum en dividivi.

Van het 4de district lezen wij: De beste gronden in dit district zijn die bij Colonia, Soemboe, Buitenbosch, die vruchtbaar zijn en ook het rijkst aan dividivi. De terreinen bij Daniel en die bij den Kleinen Berg, alsmede de gronden bekend onder den naam van Tera Corá, zijn over het algemeen klipachtig en dientengevolge minder geschikt, voor een gedeelte zelfs geheel ongeschikt.

De huurders leggen zich meer toe op de teelt van klein vee en hielden er veelal meer geiten op na dan waartoe zij ingevolge bestaande bepalingen gerechtigd waren.

In vergelijking met de andere districten zijn de gouvernementsgronden (in het 5de district) arm aan dividivi, hetgeen voornamelijk het geval is met de uitgestrekte terreinen bij Westpunt, die bijzonder dor en kaal zijn. Op deze terreinen zal de cultuur van dividivi over het algemeen, zoo niet onmogelijk, dan toch zeer moeilijk zijn" etc.

Uit deze aanhalingen blijkt, dat zich ook onder de reeds uitgegeven terreinen nog menig stukje bevindt, dat klipachtig is, of heuvelachtig, dor en kaal, minder geschikt of totaal ongeschikt voor productieven landbouw. Zijn dat soms juist die terreinen, die niet in cultivatie waren genomen? Dat zou nog al té verklaren zijn.

Mochten er echter ook goede bouwgronden braak liggen en minder geschikte terreinen over zijn, dan zouden wij willen voorstellen, of het Gouvernement die goede gronden niet geven kan aan lieden, die zich meer speciaal wenschen toe te leggen op den landbouw en die gaarne hun 1 á 2 H.A. wat zagen vergroot, terwijl de sjouwerlieden, ambachtslieden etc. die alleen de gronden huren uitsluitend om er op te wonen, zich ook met minder geschikte bouwgronden zullen tevreden stellen, mits het Gouvernement alle onkosten voor verhuizing en verbouwing vergoede en den huurprijs dezer minderwaardige gronden aanmerkelijk lager stelle.

Wij spreken alleen van die lieden, die toch nooit van plan zijn hun grondje te bewerken, omdat ze ander, goed loonend, vast werk hebben.

Voor een los werkman, is een stukje bouwgrond een groot voordeel, omdat hij dan in tijden van werkeloosheid zich bezig kan houden en bij een goeden oogst toch nog menig voordeeltje kan behalen.

De goede gronden, derhalve, in grooter afmetingen aan de landbouwers, en veehouders, de minder goede aan de handwerkslui, die ook best wat dichter bij elkander kunnen wonen.

Op deze manier zal de kleine landbouw, dunkt ons, zeker beter worden beoefend en zal de koloniale kas er wel bij varen en niet zooveel kwade schuld van zijn pachters te boeken hebben. De huurpenningen der gronden kunnen nu beter betaald worden, omdat dan óf de grond meer productief is, óf het bedrijf den huurder in staat stelt zijn schuld te betalen.

Dan zal minder voorkomen, wat wij nu in hetzelfde verslag lezen, dat in het 2de district bijv. 151 huurders nooit pacht hadden betaald en meer dan 500 pachters jaren en jaren achter waren in 't betalen hunner pacht. De slechte, onoordeelkundige verdeeling der gronden zal hier ook wel de armoede der bevolking hebben vermeerderd en daardoor het betalen der huur óf onmogelijk, óf zeer moeilijk hebben gemaakt. Hopen wij dat door het verruilen der reeds uitgegeven gronden en het oordeelkundig verhuren van nieuwe terreinen, dergelijke misstanden voortaan worden voorkomen.

Ingezonden Stukken.

To His Excellency

J. O. DE JONG V. B. & D.
Governor of the Colony of Curaçao
Dutch W. Indies

OPEN LETTER
Of L. A. Van Romondt Esq.
Merchant. St. Martin.

Your Excellency,

Notable events in the history of this island Neth. Part, have now and again rendered it necessary for its inhabitants to protest against injustices suffered, and to ask amelioration of their grievances at the hands of their Rulers.

Such an event was the transfer of the Salt Ponds to Mr. Perinonis Co in the "fifties", and such another event was the Emancipation of plus or minus 2000 slaves, at the paltry compensation of 30 G. per head in the year 1863, when, to use the language of the Dutch Historian, „eenstemmig weigerden alle belanghebbenden dit bedrag aan te nemen." Subsequently it is true by the goodwill of People's Representatives — the Tweede Kamer — the compensation, inspite of the opposition of the Minister of that day was raised to 100. G. which even then was not accepted without protest.

Still such another event was the condition, after promulgation in 1869 of the new Wetgeving, in which we found ourselves judicially, for some years afterwards without any competent Tribunal, when most propi-

tiously in answer to the petitions of our people and as the result of the exertions of former well-wishers, who were then in our midst, particularly Messrs. Lucas Percival, jr. and J. H. R. BEAUJON, the Ordinance of 1875 No. 6 was passed whereby "Judicial power in Civil causes was granted to the Court of Justice at St. Martin and a Court of Justice instituted at the island of St. Eustatius."

Such a period of protest has now once more dawned upon us, with the enactment by Your Excellency of the Ordinance of 1904–1905 No. 9, by which Ordinance Your Excellency has withdrawn the Judicial facilities which others laboured nobly to procure us. And now that we are obliged to repair to Curaçao for the adjudication of such demands as partition of inheritances, Divorce, the collection of debts exceeding the sum of 300.. G. and in numerous other emergencies demanding legal action, Your Excellency has but restored the inconveniences from which we suffered thirty years ago. Need I say that it is this Ordinance together with one of kindred effect-the Inkomsten Belasting- that has evoked this letter and constrained me to address you not only in my own interests but in behalf of the general weal.

From the Minutes of the meeting of the inhabitants sent in with the Petition to Her Majesty on the 9th. February present year Your Excellency will be able to gather that te measure withdrawing Judicial power in Civil causes has been extremely distastful to the inhabitants. It is more. It has been most mischievous. Acting in the inverse ratio with Shakespeare's Mercy, it *injures* him who gives as well as him who takes; and Your Excellency has only to remain at your post for a few years and note the diminishing returns of the Stamp and Griffie-dues compared with those paid say in the years 1888 and 1889 to arrive at that opinion. The removal of our causes to Curaçao is an ill-conceived and highly injurious measure and such it will be proved to the hilt as the years roll by.

Your Excellency has only to reflect how a poor man will nurse his griefs and bear his ills until they canker rather than betake himself with the necessarily large fee to the Curaçao practitioner, and to remember that matters requiring but not receiving legal attention become aggravated, and Your Excellency will see the disgust which this virtual denial of Justice must engender and the extent to which remonstrance is thereby constitutionally justified. Far better for Your Excellency's Memory would it have been if Your Excellency had succeeded in erecting out of the material at hand a CIRCUIT COURT, for our three Windward Islands after the fashion of the English Windward Islands! I know the argument employed against this proposal is to say that such a thing is unknown to Dutch Jurisprudence; yet, methinks there is no lack of precedent for creating legislatively something of which every body sees the necessity. The omgaande rechter despite anything that any one says and a Sitting Magistrate also are institutions much needed in these islands and MUST COME SOONER OR LATER; for our mountains, like that of Mahomet can not go to Curaçao—not even in the Christiansted—and we think the conclusion is irrestible that Curaçao will have to come to us.

Imploring Your Excellency to be yet our Benefactor in this respect, I now pass on to the Inkomsten Verordening and in behalf of myself and a thousand more, who are unable to speak for themselves, I adopt the plural number and say we are amazed at the impolicy of this tax.

Your Excellency is certainly devoted to the interests of Her Majesty's Government. But is Her Majesty aware of the impoverished condition of Her subjects in these parts? And is She wishful of swelling the public revenues at the cost of reducing still further the family board and family circle?

Your Excellency has visited these islands and perhaps has been misled by appearances which seem to spell affluence in some cases. But Your Excellency may not be aware of the sacrifices made by the family to maintain appearances. The extent to which many of the fine properties are incumbered —the sums frequently required for their repairs—the many medical and other bills and small production of our own soil—the small profit made upon large sales—the immense amount of bad debts which is without any remedy attendant upon the transaction of business here— has Your Excellency sufficiently considered these hard facts? Is Your Excellency au courant as to the earnings abroad of our large floating population and the extent to which this migration has opened up foreign markets and correspondingly closed our own?

The policy of taxing at this time our indescribably poor island is like that of the old lady who killed her goose that laid the golden egg. Poor as we are, we still raise some revenue. Foster trade,— spend a little money in making a Dry Dock at Pt. Blanch Bay and we may raise more. There are sources of industry here which require capital. Help us like the English Government helps its own colonies, and we, or our children may have something in the course of a few years that will bear taxing.

Put on us this system now and in a short while the poor goose will be beyond the reach of execution.

Warning words have not been wanting before, when in consequence of the severities on trade nearly all the business we were then doing went over the border a la partie française.

As far as the operation of the Income tax law is concerned, personally I might inform Your Excellency of many irregularities. In my own case I was assessed for a tax of 233.20!! That meant an imagined income of 12,300 guilders p. a. The Board of Appeal however, on my remonstrance in the legal way by memorial of grievance, without any proof whatever, although I offered to produce such, at once cut down this assessment 50% which they showed thereby they considered excessive. The Board of Assessment had also taxed separately three of my employees. On my representations to the Board of Appeal one of these without any assignable reasons was withdrawn, but the two others in spite of my offers of proof were retained. Why was this? Why, may I ask, furthermore, have some of the menbers of Assessment had the advantage of discussing their own incomes, producing their books and meeting objections raised by the other nembers as they discussed vis-a-vis their respective cases,......and why was the same privelege not accorded at large to every one?. Why have amounts been remitted in large numbers of cases by a mere stroke of the pen, without any adduced proof, while in other cases amounts, that are considered excessive in spite of all offers of proof are retained?

As it is not my own case principally, however that I have undertaken to plead, I will say no more on this head except that I do most formally demur to the sum at which I am still assessed by the Board of Appeal at Curaçao, and protest against the manner of proceeding adopted by these „most potent, grave and reverend Signiors".

It only remains for me now to express the hope that Your Excellency will receive this address in the liberal spirit of the times.

The present channel of communication has heen adopted because of the writer's certain conviction that in this way greater attention will be given to matters which vitally affect the interests of the inhabitants in common and in resorting to this publicity the writer has taken his stand upon the inalienable right of a Dutch Burger to criticise measures which are taken in respect to his life, limb and property. Doubly entitled to this right of criticism does he feel as he reflects that he is bereft of all representation in the Colonial Council and as at the present time he has not the benefit of even two local Councillors, one of these having taken up, as it seems his permanent residence at Flat Island. Happily there still remains to us the President of this Local Council our excellent Gezaghebber Mr. A. J. C. BROUWER! May it be his wisdom, as well as that of Your Excellency to pursue those things which make for the good of the community. Thereby the true interests of the Administration will infallibly be assured.

Philipsburg, St. Martin Nov. 12, 1896.

(Signed) L. A. VAN ROMONDT.

Respectfully forwarded to the *Amigoe di Curaçao* at the request of the Writer Mr. L. A. VAN ROMONDT.

For publication.

Bovenstaande Open Brief werd met de laatste mail aan den Gouverneur verzonden; wij laten de letterlijke vertaling daarvan hieronder volgen.

Aan den HoogEdGestr. Heer

J. O. DE JONG v. B. en D.

Gouverneur van de Kolonie Curaçao

Ned. West-Indië.

OPEN BRIEF

van den Heer L. A. van Romondt,

KOOPMAN, St. MARTIN.

HoogEdGestr. Heer,

Gewichtige feiten in de geschiedenis van dit eiland, Nederl. Gedeelte, hebben herhaaldelijk voor de opwonenden de noodzakelijkheid geschapen, te protesteeren tegen geleden onrecht en herstel te vragen van grieven van den kant van hunne Bestuurders.

Zulk eene gebeurtenis was de overdracht der zoutpannen aan den Heer Perinouis & Co. tusschen 1850 en 60;— een ander feit van dien aard was de Vrijmaking van plus minus 2000 slaven, tegen de luttele vergoeding van f30 per hoofd, in 1863, toen, om de uitdrukking te gebruiken van een hollandsch geschiedschrijver „alle belanghebbenden eenstemmig weigerden dit „bedrag aan te nemen." De waarheid is, dat, dank aan den goeden wil van de Volksvertegenwoordiging (Tweede Kamer), de vergoeding in spijt van den tegenstand des toenmaligen Ministers, werd verhoogd tot f100. Ook deze prijs werd toenmaals niet zonder protest aangenomen.

Nog een ander dergelijk feit was de toestand, waarin wij, na afkondiging der nieuwe wetgeving in 1863, ons bevonden, toen wij op rechtsgebied voor eenige achtereenvolgende jaren zonder een competent Gerechtshof waren. Gelukkig werd, in antwoord op de petities van ons volk en tengevolge van de pogingen van vroegere welgezinde mannen, die toen in ons midden waren, bijzonder de Heeren Lucas Percival Jr. en J. H. R. Baujon, de Verordening gegeven van 1875 no. 8, waarbij „Rechtsmacht in civiele zaken" werd toegestaan aan het Gerechtshof te St. Martin, en een Gerechtshof werd opgericht op het eiland St. Eustatius.

Zulk een tijdstip van protest is nu wederom voor ons aangebroken, bij het door UEdGestr, in werking stellen van de Verordening van 1904 — 1905 no. 9, bij welke verordening UHEdGestr. ons heeft onttrokken de rechterlijke voordeelen, die anderen ons met zooveel edelmoedigheid hadden bezorgd.

En nu wij verplicht zijn, ons tot Curaçao te wenden voor de beslissing van zaken als daar zijn: boedelscheiding, echtscheiding, de schuldvorderingen, die de som van f300 te boven gaan, en in tallooze andere gevallen, waarin wettelijke actie vereischt wordt, heeft UEdGestr. al de moeilijkheden terug bezorgd, waaronder wij 30 jaar geleden zuchtten. Behoef ik te zeggen dat het deze Verordening is, tegelijk met eene andere van gelijk gevolg, — nl. de Inkomsten-belasting, — die dezen brief in het leven heeft geroepen en mij verplicht heeft mij tot U te wenden niet enkel in mijn eigen belang, maar ook in 't belang van 't algemeen welzijn.

Uit de Notulen der Vergadering van Ingezetenen, welke notulen tegelijk met eene petitie aan de Koningin op 9 Februari jl. verzonden zijn, zal UHEdGestr. kunnen opmaken, dat de maatregel, die ons rechtsmacht in civiele zaken ontneemt, voor de inwoners hoogst onwelkom geweest is. Er is meer. Hij is verderfelijk geweest. Werkend in omgekeerde verhouding als Shakespeare's „Barmhartigheid", *verwondt* hij nem, die geeft, zoowel als hem die ontvangt; en UHEdGestr. behoeft slechts enkele jaren op uw post te blijven en te zien hoezeer de inkomsten van zegel- en griffierechten zullen verminderen in vergelijking met die, van bv. 1888 en 1889, om tot mijn gevoelen over te gaan. De verlegging van rechtszaken naar Curaçao is een verkeerd opgevatte en een hoogst nadeelige maatregel en dit zal zonneklaar blijken, naarmate de jaren voorbijgaan.

UHEdGestr. bedenke, hoe de arme man zijn leed zal voeden, zijne grieven dragen, en ze laten verkankeren, liever dan zich gedwongen de groote onkosten te getroosten van een Curaçaosch practizijn,— UHEd. Gestr. bedenke verder, dat zaken, die gerechtelijke regeling noodig hebben, maar die niet vinden, zwaarder worden, — en UHEdG. zal zien de ontevredenheid, die deze schijnbare weigering van rrecht noodzakelijk na zich sleept, en die in zekere mate wettelijk gerechtvaardigd is. Veel beter zou het voor de nagedachtenis van UHEdG. geweest zijn, als UHEdG. er in geslaagd was uit het voorhanden zijnde personeel een *omgaande rechtbank* te vormen voor onze drie Bovenwindsche eilanden, op dezelfde wijze als bestaat op de Engelsche Bovenwindsche Eilanden.

Ik weet, dat het argument, dat tegen dit voorstel wordt ingebracht, bestaat in te zeggen, dat zulk eene instelling in de Hollandsche jurisprudentie onbekend is Mij dunkt, een precedent is niet noodig, om iets wettelijks in 't leven te roepen, als iedereen overtuigd is van zijn noodzakelijkheid. De Omgaande Rechter, wat men er ook van zegge, en een Blijvende Magistraat ook,— zijn op deze eilanden noodzakelijk en zullen VROEG OF LAAT toch moeten komen; want onze bergen kunnen evenmin als die van Mahomed naar Curaçao gaan, zelfs niet op de „Christiansted", — en wij gelooven, dat de gevolgtrekking onafwijsbaar is, dat Curaçao naar ons moet komen.

UHEdG. smeekend in deze nog onze weldoener te zijn, ga ik nu over tot de Inkomsten-belasting.

Zoowel met betrekking tot mij zelven als tot duizend personen meer, die niet in staat zijn voor zich zelven te spreken, gebruik ik het meervoud en zeg, dat wij verstomd staan over de ongeschiktheid van deze belasting

UHEdG. is zonder twijfel verknocht aan de belangen van H. M. de Koningin en hare Regeering. Maar is de Koningin op de hoogte van den verarmden toestand van hare onderdanen in deze streken?

En is zij besloten de openbare inkomsten te vermeerderen op gevaar af van het onderhoud van de gezinnen en de uitgebreidheid der gezinnen nog kleiner te maken?

UHEdG. heeft deze eilanden bezocht en is misschien misleid door den uiterlijken schijn, die zekeren welstand doet veronderstellen in sommige gevallen. Maar UHEdG. is zich de offers niet bewust, door sommige familiën gebracht, om den uiterlijken schijn te redden. Te den einde zijn vele schoone bezittingen zwaar belast,— de sommen, die dikwijls noodig zijn voor herstellingen, — de vele doctors- en andere rekeningen en de geringe productie van onzen eigen bodem, — de luttele winst gemaakt op groote verkoopingen, — de ontzettende opeenhoping van slechte schulden, waarvoor geen geneesmiddel bestaat en die zwaar op de zaken alhier drukken.— heeft UHEdG. al deze harde omstandigheden voldoende overdacht? Is UHEd. op de hoogte van de verdiensten, die onze vlottende bevolking buitenslands gaat zoeken en dat deze verhuizing vreemde markten geopend heeft, maar de onze gesloten?

In dezen tijd, ons onbeschrijflijk arm eiland te willen belasten, is de handelwijze dier oude vrouw, die hare gans, die gouden eieren legde, ging slachten. Zoo arm als wij zijn, wij brengen toch nog heel wat op. Bevorder den handel, — besteed een weinig geld om een droogdok te maken te Pt. Blanch Bay, en wij gaan nog meer omhoog. Er zijn hier bronnen van nijverheid. die kapitaal vereischen. Help ons, gelijk het Engelsche Gouvernement zijne eigen Koloniën bijspringt, en wij, of onze kinderen, zullen na verloop van weinige jaren iets hebben, dat belasting kan verdragen. Pas dat systeem op ons toe en in korten tijd zal de arme gans buiten gevaar van slachting zijn.

Waarschuwende woorden verlangde men eertijds niet, toen, tengevolge van de moeilijkheden den handel in den weg gelegd, al onze toenmalige zaken overgingen naar den anderen kant der grens, op Fransche zijde.

Wat betreft de werking der Inkomstenbelasting, kan ik UHEG. persoonlijk wijzen op menige onregelmatigheid. In mijn eigen geval, werd ik geschat op f 233.20! 't Welk veronderstelt een inkomen van f 12 000 per jaar. De Commissie van Beroep heeft echter op mijne wettelijke uiteenzetting van bezwaren, zonder eenig bewijs, ofschoon ik zulks aanbood, in eens deze schatting met 50% verminderd; ze beschouwde dus de eerste schatting als buitensporig. De schattings-commissie heeft ook afzonderlijk drie van mijne beambten getaxeerd. Op mijne vertoogen bij de Commissie van Beroep, is een van hen zonder opgave van eenige geldende reden, geschrapt; maar de twee anderen, niettegenstaande mijn aanbod van bewijs, werden behouden. Waarom?

Waarom, mag ik verder vragen, hebben sommige leden van de schattings-commissie het voordeel gehad hun eigen inkomen te bepleiten met hunne boeken te toonen, en alzoo bezwaren konden oplossen,

die de andere leden maakten,—en waarom werd hetzelfde voorrecht niet toegestaan aan iedereen? Waarom zijn schattingen in verschillende gevallen met één pennestreek verminderd, zonder eenig vertoon van bewijs, terwijl in andere gevallen, schattingen, die overdreven waren, toch behouden werden, ofschoon tegenbewijs werd aangeboden?

Dewijl het niet mijne eigen zaak voornamelijk is, (ofschoon ik ook deze ondernam te bepleiten) wil ik er niets meer bijvoegen, behalve, dat ik verplicht ben uitdrukkelijk bezwaar te maken, tegen de som, waarop ik geschat ben gebleven door den Raad van beroep te Curaçao, en dat ik protesteer tegen de handelwijze, gevolgd door deze „zeer machtige, ernstige en eerbiedwaardige heeren."

Er blijft mij alleen nog over de hoop uit te drukken, dat UHEd.G. dit adres wil aanvaarden met den echt vrijzinnigen geest dezer tijden.

Ik heb mijn toevlucht genomen tot deze manier om mij met UHEd.G. in verbinding te stellen, omdat mijne innige overtuiging is, dat op deze wijze grooter aandacht aan de zaken geschonken wordt, zaken, die voor de belangen der ingezetenen levensvragen zijn; dit overwegende heeft ondergeteekende zich geplaatst op het standpunt van het onvervreemdbaar recht van een Nederlandsch Burger, dat hem toelaat maatregelen te critiseeren, die genomen worden ten opzichte van zijn leven, have en goed. Dubbel gerechtigd tot het critiseeren daarvan, voelt hij zich, als hij bedenkt, dat hij van alle vertegenwoordiging in den Kolonialen Raad beroofd is, en op het oogenblik zelfs niet het voorrecht heeft twee landraden te bezitten, wijl een dezer, naar het schijnt, voorgoed zijne blijvende woonplaats gevestigd heeft op *Flat Island*.

Gelukkig blijft ons nog over de President van dezen landraad, onze uitstekende Gezaghebber A. J. C. Brouwer! Moge het aan zijne wijsheid en aan die van UHEd. Gestr. gegeven zijn, die dingen door te zetten, die tot welzijn strekken van het algemeen. De waarachtige belangen van het Bestuur zullen er onfeilbaar bij winnen.

Philipsburg, St. Martin 23 Nov. 1906.

(Get.) L. A. van Romondt.

Met beleefden groet verzonden aan den *Amigoe di Curaçao* op verzoek van den schrijver L. A. van Romondt
Ter publicatie.

Aan

de Redactie van de

„Amigoe di Curaçao."

Alhier.

Het door mij in het jongste nummer van Uw blad geplaatste stuk „De toestand onzer registers" heeft een zekeren *** aanleiding gegeven daarop, zooals hij zegt, slechts een paar aanmerkingen te maken in „De Vrijmoedige" van Donderdag ll.

De bewering van dien onbekenden schrijver komt in het kort hierop neer:

1°. dat uit de omstandigheid dat ik, na te hebben vermeld dat in den laatsten tijd een aanmerkelijke verbetering kan worden waargenomen, de door mij bedoelde gevallen in het algemeen belang aanhaal, vloeit, naar de zienswijze van dien onbekenden schrijver, duidelijk voort, dat ik die gevallen breng onder die, welke zich niet *in den laatsten tijd* hebben voorgedaan;

2°. dat ik met het geval, dat het Hof niet lang geleden eene akte had moeten verbeteren, omdat de ambtenaar verzuimd had den naam van den vader in die akte op te nemen, niettegenstaande de noodige gegevens behoorlijk aan dien ambtenaar waren verstrekt, klaarblijkelijk bedoel het reeds door mij aangehaalde geval, waarbij de ambtenaar een kind in een register als geboren uit een wettig huwelijk vermeldt, en in een ander als buiten echt verwekt;

3°. dat ik mij had neergezet, om fouten te ontdekken, die door de schuld of het verzuim van den ambtenaar zijn begaan, terwijl ik zelf daarbij in hetzelfde euvel verval, daar, ik vermeld had, dat de ambtenaar in stede van Negentienhonderd en *twee* het jaartal NegentienhonderdSTADS had neergeschreven, terwijl ik had moeten vermelden, dat die ambtenaar niet in stede van Negentienhonderd en *twee*, maar wel in de plaats van Negentienhonderd en *een*, de vergissing heeft begaan.

Ofschoon ik liever gezien had, dat de schrijver zich niet achter *drie sterren* had behoeven te verschuilen, wil ik al dadelijk akte nemen, dat ook aan dien onbekenden schrijver gebleken is, dat de door mij aangehaalde feiten, ook werkelijk door de betrokken ambtenaren begaan zijn.

Moest ik ter wille van de waarheid vermelden, dat *in den laatsten tijd* verbetering valt te constateeren, daardoor heb ik de verplichting niet aanvaard te verklaren welk tijdperk ik bedoel, daar het geenszins mijne bedoeling was te beweren, dat aan *alle* akten ingeschreven *vóór* een zeker tijdperk *niet* en aan *die* opgenomen *na* dat tijdstip *wèl* de noodige zorg is besteed.

Tot geruststelling van dien schrijver kan ik verklaren, dat ik met het door hem sub 1 aangehaalde geval gelijk trouwens duidelijk blijkt uit hetgeen hierboven sub. 2 gezegd wordt, niet heb bedoeld hetzelfde als sub. 3.

Deze twee gevallen zijn geheel vreemd aan elkander en hadden gemakkelijk door vele andere van gelijken aard vermeerderd kunnen worden.

De omstandigheid dat, volgens de wet, gelijk de schrijver meldt, de akte van geboorte niet mag inhouden, dat het Kind geboren is uit een wettig huwelijk, bewijst in ons geval niets, omdat wij uit de aangehaalde gevallen weten, dat dikwijls met de wet geene rekening wordt gehouden. Maar, zoo het nog opheldering behoeft, de wet *verbiedt* uitdrukkelijk in de geboorte-akte van een buiten echt geboren kind DEN NAAM VAN DEN VADER op te nemen, terwijl zij *gelast* dat de geboorte-akte van een in echt verwekt kind de *namen* der ouders zal bevatten. Wanneer men nu in een register vermeld vindt, dat een kind geboren is uit de moeder, A. en in het ander register leest, dat datzelfde kind geboren is uit A., *echtgenoote van B*, dan heeft de betrokken amtenaar dat kind in 't eene register als buiten echt geboren opgenomen en in het ander datzelfde kind als in huwelijk verwekt aangeduid.

Verder was het voor mijn doel genoeg aan te toonen dat de ambtenaar negentienhonderdSTADS had neergeschreven in de plaats van onverschillig welk jaartal ook, dus was bij mij hoofddoel de *foutieve* opname te vermelden, terwijl de ambtenaar aangesteld is dit *correct* te doen. De gevolgtrekking door den schrijver gemaakt, namelijk dat, indien ik ambtenaar van den Burgerlijken Stand was, ik evenzeer aanleiding zou hebben gegeven tot de verbetering van de betrekkelijke akte, is minstens wat ver gezocht.

Het zij echter al dadelijk vermeld, dat ik te zeer overtuigd ben van mijne eigen feilbaarheid dan dat ik zou kunnen denken, niet even goed als ieder ander, fouten te kunnen maken, door echter aan te toonen, dat ieder mensch dwalen kan, heeft de schrijver nog niet wederlegd, hetgeen ik, in mijn vorig stuk, meen bewezen te hebben, namelijk: dat bij het houden onzer registers niet altijd die zorg is besteed, die men met recht had mogen verwachten en dat die registers *als een geheel beschouwd en niet over eenigen tijdperk verdeeld*, niet alleen door onbekendheid van de aangevers met den werkelijken toestand, maar ook ten gevolge van verzuim, nalatigheid en onoplettendheid van eenige ambtenaren, menige verkeerde opgaven bevatten.

Tevens wil ik verklaren, dat ik niet naar de fouten, door de ambtenaren begaan, ben gaan zoeken, maar dat die fouten aan mij bekend zijn, eensdeels doordien ik als praktizijn door den Voorzitter van het Hof aangewezen werd om ze te verbeteren, en andersdeels door dat ik mij op de hoogte tracht te houden van hetgeen voorvalt ter terechtzitting van het college, waarbij ik practiseer.

Verder, dat ik de door mij aangehaalde gevallen niet *uitgezocht* heb, maar dat zij aangewezen waren om vermeld te worden, omdat juist deze gevallen, in den laatsten tijd door het Hof zijn afgehandeld of wel spoedig behandeld zullen moeten worden.

U dankende voor de welwillende opname dezer regelen noem ik mij, met betuiging mijner ware hoogachting,

Uw dw. dienaar,

J. SUTHERLAND.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havennieuws.

De Duitsche kanonneerboot *Panther* is Woensdagmorgen onze haven binnengeloopen.

Nieuwe Consul.

De Heer J. P. G. Ecker is door den President van Peru benoemd tot consul dier republiek op dit eiland.

Reorganisatie onzer Politie.

In aansluiting bij den wensch door de Rapporteurs der Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal in het Voorloopig Verslag over de Curaçaosche Begrooting 1907 geuit: om de veldwachters door bereden maréchaussees te vervangen," dringt de heer Monsanto in *De Vrijmoedige* van Donderdag ll. ten sterkste aan op een algeheele reorganisatie onzer politie. Het gehalte is slecht, de getalsterkte onvoldoende en het traktement te gering.

Op het laatste punt alleen wenschen wij de volle aandacht te vestigen. Verhoogt men de traktementen, dan zal men meer geschikte elementen kunnen kiezen voor den zwaren, dikwerf ondankbaren dienst, en slechts wanneer er ruimer geld beschikbaar komt, is het corps ook uit te breiden. Vooral de tegenwoordige Commandant J. Appel verdient ten volle verhooging van traktement, of minstens een flinke jaarlijksche gratificatie.

Bij het beoordeelen van den overlast, welke fatsoenlijken burgers wordt aangedaan door vrouwspersonen en andere individuën uit de heffe des volks, mag niet worden vergeten, dat Willemstad een havenplaats is, dat in de tropen het volk meest op straat leeft en de meer gegoede burgerij in huizen woont, waar het straatrumoer gemakkelijk door de altijd openstaande deuren en vensters kan binnendringen. Eindelijk, dat de gegoede burgers zelf zeer veel aanleiding geven tot dezen overlast.

De groote huizen der deftige burgers werden door die burgers zelven bij het bouwen omringd door zoogenaamde „afdakjes" die thans vrijwillig aan dien minder gewenschte buren worden verhuurd.

Indien de eigenaars der huizen eens overeenkwamen dergelijke woningen alleen aan arme, maar fatsoenlijke lieden te verhuren, zou veel kwaad voorkomen worden en de minder gewenschte sujetten van zelve teruggedrongen worden naar de achterbuurten.

Met een weinig medewerking van de burgerij zou ook de tegenwoordige politie meer succes van haar optreden hebben, zonder die medewerking staat ook de krachtigste politie machteloos.

Wat orde en tucht betreft kan Curaçao veilig een vergelijking met de omliggende republieken doorstaan. Vraag dat maar eens aan de talrijke vreemdelingen, die ons eiland bezoeken, na Noord- en Zuid-Amerika te hebben bereisd.

Neen, onze politie is niet zoo slecht als beweerd wordt, al kan ook in dit corps, gelijk in alles, wel iets verbeterd worden.

Onze Financiën.

De Bovenwindsche eilanden blijven de eilanden der droevige figuur. In de eerste 9 maanden van dit jaar bracht St. Martin aan belastingen op: *f* 9,396.96½ of nog 35 Gld. beneden de raming. De overige inkomsten beliepen slechts *f*1,198.28 of 240 Gld beneden de raming. De belastingen op St. Eustatius brachten op *f* 2,766.73 of ± 450 Gld. minder dan geraamd was, maar de andere inkomsten brachten het tot bijna 4½ Gld boven de raming n. m. f 607.35½. Saba blijft weer de koningin. De belastingopbrengst van f3881.68½ is 128 Gld boven de raming, de overige inkomsten f 818.98 overtreffen de raming met 136,50 Gld.

Muziek.

Woensdag a. s, om 7,30 uur muziekuitvoering in het Wilhelmina-Paviljoen, Molenplein, Overzijde.

Postspaarbank.

Ingelegd werden:

Willemstad.		*f* 4,059.13
2e district	Curaçao	12,50
3e „	Curaçao	1,50
4e „	Curaçao	4,25
5e „	Curaçao	26
Kralendijk,	Bonaire	131,50
Rincon	„	3.
Oranjestad	Aruba	343,92
Philipsburg	St. M.	687,15
Oranjestad	St. Eust.	43,75
Bottom	Saba	58,50
Windwardside	„	—
		f 5,371,23

De buitendistricten van Curaçao en de overige eilanden belegden te samen f1,812.10.

In de 4 buitendistricten werd geld belegd door 9 personen.

Op	Bonaire	„ 40	„
„	Aruba	„ 15	„
„	St. Martin	„ 21	„
„	St. Eustatius	„ 5	„
„	Saba	„ 4	„

In de buitendistricten van Curaçao wonen misschien maar 5000 menschen minder dan op de andere eilanden der Kolonie te samen, en toch werd hier slechts 9 maal geld belegd tegen 85 maal op de eilanden. Dat kan en moet nog veel beter worden.

De vorige maal meenden wij op schoolzegels voor de armenscholen der buitendistricten en eilanden te moeten aandringen.

Iemand die het weten kan en van ondervinding spreekt, meent echter, dat het gemakkelijker is een eenvoudiger 100 namen, bijv. in *één* schrift te schrijven en dan telkens bij het ontvangen van 1 cent 'n schrapje achter een der namen te zetten, dan 100 boekjes en een grooten voorraad zegels te bewaren en telkens voor een cent een boekje uit de honderd te zoeken om een zegeltje daarin te plakken.

Wat de reden dan wel mag wezen, dat in Nederland overal de schoolzegels zijn ingevoerd? Wij dachten vereenvoudiging der administratie.

De ondervinding is echter de beste leermeesteres. Misschien is het gebruik van zegels reeds minder practisch gebleken en werden zij ook daarom hier nog niet ingevoerd.

Emigratie.

Zaterdag 17 November vertrokken ongeveer 60 werklieden van St. Martin naar *Cayenne* ter vervanging van de ploeg, welke 6 maanden geleden vertrok.

Op dienzelfden dag lagen te Marigot (fr. G.) 6 schepen, barken en booten klaar om, naar men zeg, ruim 700 menschen, mannen, vrouwen en kinderen, over te brengen naar Sto. Domingo.

Aardappelen.

Als een groote bijzonderheid werd ons uit Saba geschreven, dat waar vroeger ± 800 ton aardappelen werden uitgevoerd, thans aardappelen worden ingevoerd uit den vreemde, „'t Kan verkeeren," en naar wij hopen, ten goede, opdat de verbouwing van aardappelen weer bloeie op Saba.

Dankbetuiging.

Het regent weer, nu ook kalenders. Aan de heeren J. & D. Jesurun, agenten der *Palatine* Insurence company, onzen besten dank.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

BRILLANTE MANIFESTACION.—Así merece calificarse el siguiente espontáneo testimonio, que ha brotado de la pluma del Dr. F. A. Rizquez, ilustrado y prominente facultativo de Caracas:

"Decir que la combinación de los hipofosfitos alcalinos con el aceite de hígado de bacalao es buena para el escrofulismo, la turbéculosis, los catarros crónicos, la debilidad del organismo, etc., es una redundancia en que no debo insistir.

Mas declarar que la Emulsión de Scott realiza el difísil ideal de un preparado farmacéutico estable, bello, odorífero y hasta agradable al gusto, con base de aceite de bacalao, es un acto de justicia que no puedo negar á los señores Scott y Bowne."

Advertentien.

VOOR de vele bewijzen van deelneming ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden Vader, den Heer

H. C. JANSE

betuigen wij hierbij onzen welgemeenden dank.

Curaçao, 30 November 1906.

J. Janse.
J. B. M. Janse
Neyenhuys.

GRAFMONUMENTEN, GRAFZERKEN,

in **MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsche GRANIET.**

Groote Voorraad. — Billijke Prijzen

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij. Marmerwerken.

H. A. EUWENS,

Oude Varkensmarkt.—Doddendaal.
Nijmegen. Holland

Reuter's Zeep is absoluut hygiënisch, en bevat zes van de best door de medische faculteit bekende ingrediënten, die de huid begunstigen, en bovendien de heerlijkste en aantrekkelijkste parfums van uitgezochte bloemen.

Iedereen kent de genietingen die

REUTER'S ZEEP

verschaft. Haar verfrisschende en heelende invloed heeft millioenen menschen gebaat. Waarom zult U dan geen gebruik maken van dit weldoende middel?

Eczema, zwarte puntjes, uitslag, droge en schilferachtige huid worden snel door de wonderlijke hoedanigheden van deze zeep genezen.

Emulsión de Scott

LA ÚNICA RECOMENDADA POR TODOS LOS MÉDICOS DEL MUNDO

En Uso por Más de Treinta Años para Combatir de Manera Rápida y Segura la DEBILIDAD GENERAL, la ANEMIA, el RAQUITISMO, y ESCROFULOSIS.

Sin esta Marca Ninguna es Legítima.

Es un Alimento Poderoso para Nutrir á los TUBERCULOSOS y para Curar las Enfermedades del PECHO y los PULMONES. Para Robustecer los NIÑOS es Incomparable.

"Considero que la Emulsión de Scott es una excelente preparación, especialmente útil en el tratamiento de las afecciones tuberculosas y raquíticas de los niños y adultos. Es generalmente bien tolerada por el aparato digestivo y los enfermos la aceptan con agrado."

DR. E. ALDUNATE,
Santiago de Chile.

SCOTT & BOWNE
QUÍMICOS
NUEVA YORK

—B—

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nueve sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M.—4 P. M.

LET OP!

Ondergeteekende neemt hierbij de vrijheid het geëerd publiek zijne diensten aan te bieben. Kantooruren 8 v. m. — 2 n. m. Heerenstraat; huis No. 24.

J. L. C. Monsanto,
Praktizijn.

LA DICHA EN EL HOGAR.

Elixir de Capuchino

PREPARADO POR

H. SUELS,

Miembro de la Facultad Médica de los EE. UU. de Venezuela, Premiado con medalla de oro en la Exposición Industrial de Valencia, (Carabobo) 1901 y Universal de St. Luis, EE. UU. de América 1904.

Para la completa curación de:

La anemia, abatimiento, vértigos, languidez, palpitaciones, color pálido, extenuación, empobrecimiento de la sangre etc, etc. etc.

Agentes en Curazao,

DE LANNOY & Co
Otrabanda,
Botica Central

Als U ziet dat aan beide zijden van Uw hoofd het haar ijler wordt, dan is het een bewijs, dat de haarhuid kracht noodig heeft.

BARRY'S TRI-COPHER-US

voedt en versterkt de haarhuiden, die geen kracht hebben. Hij maakt het de haarhuid mogelijk de wortels van het haar te voeden en dit sterk te doen groeien. Er zal geene leege ruimte blijven om de ooren en het voorhoofd, als U Barry's Tricopherus gebruikt. Sinds 1801 werd hij bereid en millioenen menschen gebruiken hem.

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S. A.
De Venta Por Las Ferreterías
Almacenes de Víveres.

DE ECHTE CURAÇAO-LIKEUR

GEDISTILLEERD DOOR

JOUBERT & Co.

van uitgezochte, versche *Curaçaosche* Oranjeschillen. Bekroond met 1sten Prijs, de Zilveren medaille, op de Koloniale Tentoonstelling, Mei 1904.

Te verkrijgen in de
Botica Nacional
Otrabanda

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO